

LA VEU DEL VALLÈS

SETMANARI IL·LUSTRAT, LITERARI
 Y DEFENSOR DELS INTERESSOS MORALS Y MATERIALS DE LA COMARCA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Ripollet, trimestre... 1 ptas.
 Fora de la vila, trimestre... 1'50 "
 Extranjer y ultramar l'any. 9' "

DIRECCIÓ
 REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 Carrer del Mitj-dia, 5

La correspondencia al Director.
 Los originals no 's retornan

PREUS DE VENDA

Un número 10 cénts.
 " " atrassat . 15 "

ANUNCIS Á PREUS CONVENCIONALS

COSTUMS DEL VALLÈS

D' un croquis de E. B.

La festa de Nadal es una de las mes commemoradas en la nostra terra, puix que ella ens recorda la vinguda al mon del redemptor de la rassa humana.

Per la festa de Nadal en lo Vallés y molt especialment també en Catalunya tota, es quant lo poble 's manifesta en sa manera especial de ser. Se congrega, se reuneix; mes no en grans colectivitats com ho fá per la festa major de cualsevol de sos llochs ó vilas, sinó privadament, al entorn de la llar entre mitj del espategar de algun boscall y la calor que arreu escampa la rojenca flamadera que encen més los afectes bons y purs de la familia. ¡La familia! base la mes ferma ahont se hi fonamenta la verdadera societat, al revés de la que te per base l' individualisme sol é islat, en nom d' un mal entés uniformisme, que de una manera quieta y segura tendeix á la destrucció é impotencia del mateix cos social.

La festa de Nadal es al cor del hivern; mes sas neus y sos frets, no abastan pera fondrer l' ardent afecte que 'ls individus de la familia senten, y que esperan ab ánsia tal diada pera veurers y comunicarse sas dolsors, sas alegrías y sas esperansas.

¿Qui fóra capás de descriurer, sense comóhures, l' animació y las impresions que 'ls individus de una mateixa familia cambían, entorn de la taula en lo dinar de Nadal?

Pera aquesta diada solsament á voltas hi ha individus que s' en van á la payral casa, pera gosar al entorn de la familia.

Tan es aixís que fins d' aquesta costum lo nostre poble si ha compost un adagi...

Por Nadal, cada obella, á son corral.

Mes lo que entre 'ls fills de la hermosa encontrada vallesana dona carácter típich á la diada de Nadal també, es la festa que ab tanta solemnitat per tot se celebra anomenada la *missa del gall*.

Aquí en lo Vallés, y sobre tot, en nostra vila ben volguda, lo trillejar de las campanas y lo formigueix de gent per los carrers desde las primeras horas de la matinada, com la arribada dels pastors ab guitarras, panderos y ferrrets; y los cants que arreu entonan presentante á adorar al Jesús infant, omplint de gom á gom l' Iglesia entre la mes gran animació de la població tota; dónan encara á aquesta diada un carácter tan marcat, que, en la impossibilitat de descriurerla, y guardant per lo número vinent la ressenya de la manera com se celebrará enguany la festa, preferím publicar lo present grabat pera que nostres apreciats lectors sols la recordin.

L' ANY VINENT

¡Quin tono 's dará l' any vinent!

Tothom l' espera, tothom né parla, l' adula, li fa prometensas...

Pochs personatjes poden alabarse d' haver sigut desitjats ab mes impaciencia que l' any vinent.

Lo menos he sentit dir á cent pares de familia dels que encara permaneixen entre nosaltres:

—L' any vinent, si que vull sortir ab dona y criaturas á fer una passejada á fora.

Tal hi ha que en un pilot d' escombrarias veu un tomátech tot mústich, florit y arrugat, y exclama:

—¡Ay, senyors... tant que m' agradan! Ya voldria ser l' any vinent pera férmen un bon tip.

Los que venen melons, al despedirse, may se descuidan d' anomenar ab gran confiansa l' any vinent.

Jo sentía plorar un xicotet sens consol, y vaig volerme enterar de la causa de sos plors, y sa mare 'm digué:

—Are vegi vosté; avans per esmorsar menjava una llesca de pa ab sis figas aixefadas á sobre, y ell voldria que ni 'n donés; no, senyor; ¡que esperi l' any vinent! (¡Esperar un any per sis figas!) ¡Quina humillació per la humanitat!

En las conversas que 's tenent pel carrer, lo transeunt mes discret sempre n' arraplega un retall ó altre, ¿no es vritat?

Generalment, de aquets escrupolons de diálech, may s' en pot treurer res en clar; pero com ara las cosas succheixen de diversa manera que en lo temps normal, veig que en la major part dels que un tot passant sent enrahonar, predomina la idea del any vinent.

Sempre sento:

—¡Oh, l' any vinent será un altra cosa!

—Si Deu fes que l' any vinent...

Jo no extranyaria que avuy mateix en algun teatret s' anunciés una comedia titulada: *L' any vinent*; per que 's veu que es lo mes de moda, y no hi ha classe; edat ni geni que no '

consideri digne de la mes extraordinaria deferença.

Pocas voltas se veu que una dona no procuri precipitar la época de ferse un vestit, y ¡cosa rara! avay se té noticias de moltes que de bon grat deixan de fersel aquest any y consenteixen en que sigui l' any vinent.

Vegin com en aquest mon tot es sort.

Perque ¿que ha fet l' any vinent perque tothom, grans y petits, li demostrin un efecte aixís y li preparin tants obsequis?

Avans de naixer, avans de saber de cert si existirà (perque la veritat es que encara no n' hi há calendari) ja 'l públich li deñica funcions, galas, alegrías....

Y en cambi han passat una pila d' anys molt honrats y niugú 's recorda sino de sos efectes pera ferne asco.

Cosas del mon; pero cosas que admiran tant per sa realitat, com per sa inverossimilitut.

¿Cuántas donas hi ha que no volen tenir anys, que lo que 'ls sobra son anys y que no volen sentirne parlar may? Donchs, escóltinse-las ara, y veurán com totas, á una veu, repeiteixen:

—¡Ja voldria ser al any vinent!

Per haver lograt semblant revolució en lo sexo débil, es menester que aquest any sia dia molt rich, molt rich, molt guapo, molt bon minyó; es menester que vagi acasarat, que sia pródich y reunesca mil altrás circunstancias que en cap any s' han vist reunidas.

Lo xasco será (y ja m' ho temo) que aquest dítxós any vinent sia com aquells cómichs que venen precedits de hipervólichs elogis, se fan esperar, se fan desitjar, ensajan una ópera, se posan malalts, fan retardar l' estreno... y al últim reben una xiulada que 'ls escama.

Ja 'm sembla que á primers de Janer sento dir á algú:

—¡Malviatje! Jo que esperava ab tanta ansia l' any vinent...

Lo mes probable es que passada la actual malaltía, un ó altre s' ha de morir avans d' arribar lo Desembre. Allavors vindrá alló de;

—¡Ay Senyor! ¡Nosaltres que haviam fet tants cálculs per l' any vinent....

¡No serán poch's ni gayres los que de bona gana darián lo que treguin del any vinent abtal de recobrar las il-lusions que sa proximitat los feya concebir!

Peró mentres tant ningú 's pot treure del cap aquesta idea.

L' un fa propósit d' economisar; l' altre de pendre caseta á fora per un si ácás; l' altre de cuidarse y no retirar tart; tot, per suposat, referintse sempre al any vinent.

Fins los mes indiferents, aquells que cada dia solen ficarse al llit sens pensar que puguin haverhi un demá, pensan ara, no sols en que hi haurá any vinent, sino que ademés contan ab ell com si tinguessen set anys y las sabatas al balcó.

Y molts que no volían may entendrers de rahons, y que lo que no era tot seguit, no ho volían pera rés, ara baixan lo cap ab certa resignació respectuosa y diuhen:

—Bah: no hi ha remey: dexemho per l' any vinent.

Si hem de parlar francament, jo també voldria serhi: no perque directament n' esperi cap benefici material, ni sisquiera lo d' engre-xarme, sino perque la gent me 'n ha fet venir ganas.

A veure que será aixó.

¿Hi haurá bon govern?

¿O tindém la sort de que no n' hi hagi?

¿Plourán dobletes de quatre duros?

¿Se morirán las malaltías?

... Pero que en trayém d' amohinarnos ara, si no n' averiguarem rés?

Aquí no hi ha mes que posarse molt sobre sí; y tenir calma per poder satisfacer lo grandís-sim desitj de saber de cert qué diántre ha de portarnos tant celebrat any vinent.

ROBERT ROBERT.

EN LO DIA DE NADAL

Ja som á Nadal, si us plau;
¡Quina alegría! ja ho crech,

Puig recordo sent marréch
 Feya pesebre don Pau (*)
 Y jo com un gran babau,
 Fet un estaferm, miraba
 Allí un pastor que bufaba,
 Aquí un altre fent farinas,
 Y allá un altre fent tantinas
 Per que sempre treguejaba.
 A na mi 'm queya la baba
 Cuant pensaba embadalit
 Que aquell noyet tant petit
 Era Deu y que 'ns salvaba.
 Si el misteri no alcansaba
 De un benefici tant gran;
 Sabía jo que Satán

**VALLÉS desitja á sos abonats y
 llegidors felissas Festas de Nadal.**

La arrendataria de cédulas personals ha prorrogat fins al dia 31 la adquisició de dits documents sense cap recarrech.

Probablement lo día 31 del corrent se celebrará ab la solempnitat acostumada l'acte de la colocació en la galería de Catalans Ilustres de las Casas Consistorials de Barcelona, dels retratos del P. Boyl, de D. Joseph Anselm Clavé y de D. Frederich Soler.

COSTUMS QUE 'S PERDEN

LAS BONAS FESTAS

Derrotat fou en tal día;
 Cridém donchs, visca María,
 Y visca 'l seu diví Infant.

J. B.

CRÓNICA

La Redacció de LA VEU DEL

(*) Don Pau Casadesús, digne farmacéutich que fou de aquesta vila.

Están encarregats de llegir las biografías respectivas lo canonge Collell, D. Joseph Feliu y Codina y D. Joseph Rodoreda.

Ha sigut nombrat Soci delegat del *Centre Excursionista de Catalunya* D. Joan Bta. Buxó y Bargay d' aquesta vila.

Sembla que 'ls principals elements de nostra vila y ab ells la població tota, tracta de demostrar á la una las simpatías que sentu y sent are mes que may, per lo desgraciat fill de Ripollet en Joan Umbert y Navinès qui tingué

lo 28 d' Agost passat la desgracia de perdre una cama trevallant en la brigada del carril del Nort.

Com siga que durant las diadas de Nadal ja estarà entre nosaltres, y pera cumplir lo fi desitjat lo dimars hi hagué una important reunió en la sala consistorial de nostra casa de la Vila.

La presidí 'l magnífich Sr. Alcalde, habenthi representants del *Centre Catòlich*, *La Violeta*, *El Vallés*, *Casino Ripolletense*, *Monte-Pío del Santíssim Sagrament*, *Monte-Pío de Sant Sebastiá*, y á mes los senyors D. Joseph Masaveu Rector, D. Narcís Fuster, metje que l' assistí, lo senyor Secretari municipal y lo representant de LA VEU DEL VALLÉS.

Tots los que féren ús de la paraula se inspiraren ab los mes purs ideals de caritat y patriotisme, prometent cada ú dintre de la esfera, fer tots los medis possibles pera si 's recullen fondos á favor de 'n *Joanet del Pigadet* com li diém nosaltres.

Pera acabar, y no tenint mes temps pera avuy, sols dirém, que mereixen tots los reunits nostra mes coral felicitació per son propòsit, segurs de que are 'l realissarant secundats per la vila tota.

Contin sempre com ja ho diguerem ab nostre petit pero entussiasta esforços.

En las funcions que 's celebrarán la diada de Nadal y Sant Esteva en lo *Centre Catòlich* y *La Violeta*, ja 's recullirán fondos pera dit objecte.

Responéu donchs ripolletenchs á la crida que se vos fá en nom de la CARITAT Y PATRIOTISME.

Rubí.—L' Ajuntament d' aquesta vila ha acordat suscriures á la societat "Sanatorio de la Cruz Roja" per la cantitat de cinquanta pessetar anuals.

—Las obras de la nova fàbrica de sedas dels senyors Pich y C.^a tocan á son terme y á últims de més se donará comens á l' instalació de talers y máquinas.

Matadepera.—Escriuhen que desde l' últim dissapte está obert al públich lo tros de carretera de Tarrasa al pont de la Batzuga, ahont encrehua ab la que de Sabadell va al mateix poble. Aqueix tros de carretera que mes endevant arribará á Sant Esteve de Cas-

tellar la utilizan molt los tarrasenchs que solen passar de retorn per la carretera de la Barata.

Sabadell.—Ha quedat constituída en aquesta ciutat la *Societat Colombófila de Sabadell*.

—S' ens diu que algunas fàbricas de dita ciutat han parat del tot lo treball, ab motiu de las tristas circunstancias per que atravessa 'l pais.

Mollet.—Ha sigut tanta la demanda de planté de ceps americans en los criaderos que 'l suchessor del senyor Dalmau té á Parets y Montmeló que ja quasi no n' hi quedan de cap classe. La casa-despaitj és á Montmaló.

Fa uns quants días foren embargats varios géneros dels vehins Joan Puigdoménech (a) Mitjá, Joseph Sans (a) Vilarrosal revenedors y 'l fornó Ramón Viñallonga (a) Cebriá per lo motiu, segons 's diu, que no pagaren lo que 'ls imposaren per los cereals en lo reparto de l' any económich 1891-92. A cau d' orella passa per lo poble que tenen lo rebut y si la qüestió tindrà que aclarirla lo tribunal corresponent.

V. P.

Santa Perpetua de Moguda.—La gresca que hi hagué lo diumenge passat en un café d' aquesta població fou deguda á que uns cuants joves forasters volgueran pendrer á alguns d' aquí per blanco de sas bromas, mes algun tant agraviats aquestos repetiren unas cuantas garrotadas á aqueills deixant las cosas en son lloch. Ara que hi tornin.....

La cansó del turrut, qui jemeja... etc.

A causa de las plujas nostres carrers es tant intransitables. No podria lo Sr. Alcalde fer que s' arreglessin un poch? Poca fora aquesta que la població li agrahiria y en son nom y de part nostra, si ho fá, ni doném las gracias.

SECCIO AGRICOLA

Conservació de llegums y frutas

Un agrónom del Tarn, lo Sr. Monclar, ha dirigit una interessant comunicació al Comisió agrícola de Albi, sobres la conservació de las

llegums de las llegums y de las fruitas per medi de la cal.

Tenint patatas fortament atacadas per l' enfermetat que avuy tant s' ha desarroilat y tants perjudicis reporta á la classe agricultora. las arrancá á tota pressa y ne posá una part en capas alternadas ab altres de cals en pols en un depósit d' uns quatre metros cúbichs de cabuda. Ab gran sorpresa seva, observá que la pell d' aquellas patatas no s' alterá en lo mes mínim per lo contacte seguit de la cal que durá uns catorze mesos. En quant á son gust, semblavan patatas arrencadas desde uns poch mesos tan sols. Las remolatxas y las pastanagas posadas entre la cals en Septiembre y tretas en primavera semblavan tan frescas com si s' acabessin de cullir.

Respecte á las fruitas lo Sr. Monclar ha obtingut los mateixos resultats. Los rehims *Æillade* y *CHasselas*, després de permaneixer set mesos y mitj en la cals, se trováren en un estat de frescor sorprendent ab relació al temps. Las peras d' hivern y los codonys, que fins are no podían conservarse mes que dos ó tres mesos, gracias á la cals, han pogut arribar á un estat de completa maduració.

Lo Sr. Monclar fá observar que la cals no poseheix cap propietat particular pera retardar lo térme de la evolució interior del fruit, és dir, que 's pudreixi. Aixís, no ha pogut conservar mes de un mes y mitj en la cals las peras *Duchesses*. Las classes tardanas son las únicas que 's conservan llarch temps.

La gran ventatja de la cals és que protegeix á las fruitas contra tota causa externa de alteració. Ab sa presencia no hi ha que temer la humitat ni 'ls microbis que deposita en la pell de las fruitas y que enjendran tans mals. Ademés las guarda del atáchs de las ratas y dels insectes.

Fins avuy sols se podían conservar las fruitas en llochs que tinguessin condicions especials. Are, per medi de la cals, se podrán conservar en cualsevol lloch. Será sempre preferible servirse del celler en lloch del graner.

Lo procediment exigeix poch gasto de ma d' obra. La cals se desfá ella mateixa exposada al aire, al abrich de la humitat se reduheix á pols y se emplea en aqueix estat, cualsevulga que sia son grau de hidratació.

Després d' haber servit pera la conservació de fruitas no ha perdut cap de sas qualitats y se emplea pera la fabricació de compostos y pera encalar directament las terras.

Pera conservar fruitas y exhibirlas en Exposicions, és altre lo procediment.

Se trian las millors fruitas y se posan en pots, replens d' aygua saturada ab vapor de sofre, y prompte s' afegeix glicerina, que té per objecte aumentar la densitat del líquid pera evitar sa evaperissació y aumentar la refracció de la llum, pera que las fruitas semblin majors. Los taps dehuen ser esmerilats, y los pots han de conservarse en llochs frescos y ventilats.

A.

MERCATS

A *Castelló d' Ampuries* los grans s' han pagat als preus següents:

Blat fí, á 19 ptas.; Blat fort, á 18; Sibada, á 8'25; Ordi, á 8'75; Blat de moro de 10'25 á 10'75, segons clase; Fabas, á 13; Fabons, á 13'75 ptas. la quartera de 80 litros.

En lo darrer mercat no hi hagué cap ajust que tinga importancia esceptuant algun de blat de moro á 10'75 á entregar per tot lo mes vinent. Los demás grans estant encalmats y per forsa 'l blat que n' hi ha molt poch.

Per aquellas terras la cullita se presenta espléndida segons mostra de sembrats.

A *Figueras*, en lo darrer mercat s' han pagat los blats als preus següents:

Blat fí, á 18'50 ptas.; Blat fort, á 18'25; Mestall, 16'25; Sibada, á 8'50; Ordi, á 8'75 y á 9; Blat de moro superior, á 11; Blat de moro segona, á 10'50; Fabas, á 13 y Fabons, á 14 ptas. la quartera de 80 litros.

En lo mercat de grá los acaparadors han recullit de partida en partida tot lo blat fí y los demás grans han sigut poch sollicitats, observantse poch decisives las ofertas per ajustos de blat de moro.

Firas desde 'l dia 21 al 23 del corrent hasta 'l dia 3 de Janer de 1897

Dia 31.—Figueras.—Dia 1.—Arlés, Esquiv ol La Bisbal, Pons, Balsereny, Manlleu, Monclare, Igualada.—Dia 3.—Banyolas.

Festas majors desde 'l dia 23 del corrent al dia 3 de Janer de 1897

Dia 31.—Sta. Coloma de Centellas y Sta. Coloma de Cervelló.

TRENCA-CLOSCAS

CONVERSA

- ¿Ahont vas Pep?
- A buscar á ma germana.
- ¿Quina la Roseta?
- ¿No, la que 'ls dos hem dit.

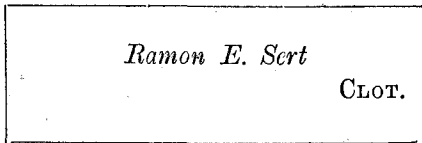
RAMONET.

XARADA

La primera consonant segona y tersa 'n porta 'l diari y el tot estimat lector es polítich funcionari.

PEGA DOLSA.

TARJETA

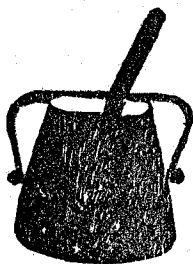
Formar ab aquestas lletras degudament combinadas, lo titol d' un drama catalá.

LLUIS PESSIGUER.

GEROGLIFICH

PRIORAT MOSCATELL
FAN
X X X X

J. T. C.

SOLUCIONS AL TRENGA CLOSCAS AL N.º PASSAT
per Pepet Gras

XARADA.—Pantinadora.

ROMBO

R
R I M
R I P O L L
R I P O L L E T
M O L L E T
L L E T
T

GEROGLIFICH

Per guisá badella y ocas té la Rosa mans com pocas.

Santoral de la Setmana

Disapte 26.—St. Esteve, proto-martir.

Diumenge 27.—St. Joan ap. y evang.

Dillúns 28.—Los Sts. Ignocents mrs.

Dimàrs 29.—St. Tomás arqueob. de Cantorbery, mr.

Dimercres 30.—La Trasl. de St. Jaume ap. y Sta. Anisia mr.

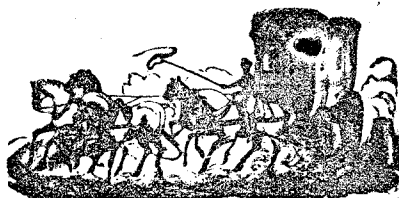
Dijous 31.—St. Silvestre ap. y Sta. Coloma vg.

ANY 1897

Dicendres 1.—~~X~~ LA CIRCUMDISION DE N S J.

Dissapte 2.—St. Macari abat y Sta. Genoveva

Diumenge 3.—St. Daniel mr. y Sta. Genoveva vg.

CORRESPONDENCIA

W. V. S. Barcelona.—J. de R. La Garriga.—A. M. Parets.—A. C. Ripollet.—F. G. Mocado.—Quedan suscrits.

L' ADMINISTRADOR.

*
* *

B. Santa Perpetua.—J. B. Mancada.—V.—Ramonet.—Pega dolsa.—Lluís pessiguer y J. T. C. anirá, gracias.

LO DIRECTOR.

Imprempta de M. Ribera, Sant Domingo, 34.—Sabadell

ANUNCIS

LA VEU DEL VALLÈS
PREUS DE ANUNCIS

	Per 4 números seguits	Per 1 trimestre 13 números seguits
1/8 p'ana	3 ptas.	8 ptas.
1/4 "	5 "	13 "
1/2 "	8 "	22 "
3/4 "	12 "	33 "
1 "	15 "	40 "

Además los señores anunciantes tienen dret á un número del periódich per cada octau de plana de que consti l' anunci y durant lo temps que aqueix surti. També 's fan preus convencionals según la clase y ob- jecte de l' anunci.

GUANO SUPERIOR

Dipòsit Central, Joan Roviralta (a) Joa- net del Gireula.—Carrer del Calvari, 77.

RIPOLLET

**FUNERARIA
LA SEPULCRAL**

*La sin rival en economía y buen servicio.
Diligencias gratis*

— DE —

IGNACIO PUIGMARTÍ

Administración y taller

CARRETAS, 54

Sucursal

METJES, 17

ENTIERROS Y TRASLADOS DE RESTOS Á TODOS PUNTOS.—EXPORTACION Á PROVINCIAS

BARCELONA

GRAN MAGATSEM DE FILATS

— D' —

ESTAM Y LLANA

DELS SENYORS

Bach y Trasserra
*especialitat en Chals, Moca-
dors d' abrich, Nubes, etc.*

Carrer de Basea, 31.--1.er

BARCELONA

TALLERS DE IMPREMPTA

LITOGRAFIA Y ENCUADERNACIONES

— DE —

MAGÍ RIBERA

Sant Domingo, 34.-Sabadell

TELÉFONO 159

TRABALLS COMERCIALS

FÀBRICA DE PLEGADORS D' CARTRÓ

À PREUS FABULOSAMENT BARATOS

PRONTITUT Y ECONOMÍA